

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Július' 18dikán, 1823.

P o r t u g a l l i a.

Londonba Jún. 20dikáig terjedő Lisbonai Ujság-levelek érkeztek, mellyek fontos dolgokat foglalnak magokban, megerősítvén a' törvényes rend helyreállításának nyugalmas előmenetelét, 's arra tanítván meg egyszermind bennünket, milyen erőtelenek valának azon oszlopok, mellyekre a' pártos felekezet, hatalmát építé.

Egy Jún. 18d. költ Decretumában, egy Juntának felállíttatását parancsolá Ő Felsőge, melly a' Portugalliai Monarchia új igazgatása formájának planumát készítené el. A' Cardinalis - Patriárcha, Ő Felsőgének a' Gaceta' Jún. 17diki számja alatt benyomtatott levele által meghívódik, hogy jönné vissza az Országba, megszűnvrén az okok, mellyek elűzék. Egy Jún. 14d. hozatott Decretum, azt rendeli hogy minden eltöröltetett Klastromok újra felállíttassanak, 's javai 's birtokai visszaadassanak. A' Constitutio által formalatott Státus-tanács, magával a' Constitutióval együtt eltöröltetett.

Legújabb tudósítások szerint, mellyek Párizson keresztül érkezének, 's Jún. 22dikéig terjednek, mind Lisbonában, mind a' tartományokban, folytában teljes csendesség uralkodik. A' Király, Gróf Palmela' előlülése alatt, 14 tagokból álló Biztosságot nevezett az új Constitutio készítése végett.

Coimbrai levelek jelentik, hogy Gróf Amarantét Jún. 16dikára oda várák, hova, Tisztjei 's közemberei közül már so-

kan meg is érkezének. A' Gróf' elfogadására diadalmi-kapuk emeltetnek.

Vigoi tudósítások szerint, mellyek Jún. 17dikéről szállanak, Sir Robert Wilson, Oberster Light, Kapitály Erskine, és Hadnagy Elliot oda megérkezének. Jún. 6d. indultak Oportóból; hanem Brágában igen kevés udvarisággal fogadá őket a' nép, 's két napra bécsukatá és arra kényszeríté, mennének vissza a' Militzia kísérése alatt Oportóba. De ottan is fogásra vettettek, 's utóbb újra Vianába és Bayenába küldettek, egy szempillantatnyi nyugvást sem engedvén nekik az útban. Sir Robert Wilson Vigóban a' Portugalliai néphez egy pompás Proclamatiót bocsátott, mellyben tulajdon nagy érdemeiről a' jótévő czéljairól értekeznek.

A' Portugalliai Tiszti-hívtalok egy levelet fogtak el, mellyet Lugóból Május' 27d. Morillo írt Sir Wilsonnak, sürgetőe kérvén őlet, hogy Ármadája részére, fegyvert, löntöst, lovat 's a' had viselésre szükséges egyéb dolgokat szerezne, mint a' mellyeknek katonasága nagy szükségét látja.

A' feljebb említett Junta iránt költ királyi Decretum a' következő:

„Tekintetbe vévén hogy az 1822diki Constitutio olly hibáavaló theoriákon épült, mellyek a' Portugallus Nemzetnek régi szokásaival, gondolkozás-módjokkal, és szükségeikkel egybe nem férhetnek, 's távol lévén azon czélnak elérhetésétől, mellyel annak szerzői magokat biztatták, ellenkezik ama monarchiai prin-

cipiummal, mellyet erősíteni láttatott; tekintetbe vévén továbbá, hogy azon Constitutió a' Státus különféle Rendeinek jussait és hasznait nem eszközölheti és nem védelmezheti, sem a' Státusnak minden polgárait egy közönséges kötelelemnél fogva egybe nem kapcsolhatja: ezekhez képest illendőnek tartottam engedni a' Nép' közönséges és ön indításából eredett kívánságának, melly Nép a' rendbontó Factionnak gonosz céljait szomorú tapasztalásból ismerte meg, 's törvényesen eltörölni és semmivé tenni az említett Constitutiót, mint a' mellynek végrehajthatlansága, 's helytelen volta békizonyítatott."

„Ennek következésében, 's egybefüggőleg egyszermind királyi szívemnek legbecsesebb óhajtaival, 's azon egyenes ígéretekkel, mellyeket Proclamatiójmban 's Declaratiojmban tettem, hogy t. i. Jobbhágyaim' boldogságát oly intézetek által fundálom meg, mellyek azon királyi-székek, mellyre engemet a' Gondviselés ültete, az illető nagyságot és tekintetet megszerezhetik, 's a' Portugallia nép személyes jussainak védelmezése 's állandósága iránt kezességül szolgálhatnak; — meggondolván hogy a' Monarchiának régi fundamentom os törvénye, nem felelhet meg többé a' szerint mint hajdan, az általam kiszabott célnak, ha csak a' jelenvaló felvilágosodás' állapotjához képest azon különböző részekhez, mellyekből a' Portugalliai Monarchia áll, és az Európai több Constitutiókhoz nem alkalmaztatik; azért is illendőnek tartottam egy Juntát nevezni a' Portugalliai Monarchia Constitutiója plánumának kidolgozása végett, oly reménységgel lévén, hogy az említett Junta, a' reabizott fontos munkára hathatós figyelmet fordít, 's minél előbb csak lehet, előben terjeszti királyi helybehagyásom végett az új Constitutiót, melly a' józan Státus-

törvénynek principiumai szerint, a' fő hatalomnak gyakorlását, 's a' népek törvényes és állandó bátorságát teljes egybefüggésbe hozza, 's oly pályát nyit meg, mellyen a' közönséges kormány, mindenkor nevedő javításoknál fogva, a' lehető tökéletességre vitetvén, egyszermind a' Portugalliai Monarchiának jövő sorsa és boldogsága is megfundáltathatik. A' többször nevezett Junta az idemellékelt lajstromon lévő 14 személyekből fog állani, 's Elölülője Gróf Palmela leszen."

Az említett lajstromon, melly alatt a' királyi tanács tagja Macoel Ignacio Martinez Pamplona' aláírása van, a' következő személyek találtak: 1) Antonio Jose Gíno; 2) az Evora' Érsek; 3) Francisco de Borja Gancáo Stockler; 4) R. M. Trigoso de Aragoa Morato; 5) J. de Souza de Magalhaes; 6) J. Ant. Faria de Carbalho; 7) J. N. d' Oliveira Leite; 8) J. J. Rodrigues de Bastos; 9) J. M. Dantas Pereira; 10) D. Manoel de Portugal; 11) M. N. Teixeira de Carvalho; 12) Marquis Olhao; 13) Gordo; 14) Ricardo Raymundo Hogueira.

A' Gaceta de Lisboa így szól Jún. 19d.: „Ő Felsege azt óhajtván, hogy hű jobbhágyai minden afféle adózások alól, mellyek a' Státus' szükségeire nem elmúlhatatlanul szükségesek, feloldoztassanak, és mivel a' háborútól való félelem elenyészett, a' f. eszt. Mártz. 15d. hozatott törvényt visszavonja."

Spanyol Ország.

Major-Generális Gróf Guillemintnak Madridban Jún. 27d. költ 's közelébi levelünkben félbeszakasztott napi-jelentéséhez, még a' következő két pontok tartoznak:

„Gróf Molitor jelenti Ő kir. Herczegségének, hogy spanyol royalista Generá-

lis Ramon Chambo, a' tőle vett rendelés-nél fogva, Royalista-vezér El-Royót Tortosában hagyta, maga pedig Vinarost elfoglalván, Peniscola alá ment, 's az ellenséget békergette ezen városba, mellynek ostromlásához azonnal hozzá kezdett.

„A' Leridai őrizet-sereg valami 1300 Gyalogsággal 's mintegy 100 Lovassal és két ágyúval kirontott Jún. 17d. hogy majd megtámadja Gen. Santos Ladront, ki itt ezen helyet szemmel 's Menzont ostrom alatt tartja. A' royalista Generálisnak az ellenségénél sokkal kevesebbre terjedő ereje, megveré az őrizet-sereget, ágyújit elvette, sokakat leöldösött 's az ellenséget egészen szélytoszlatta, 's Leridába való visszavonulásra kényszerítette.“

A' Journal des Debats következő tudósítást közli, mellyet Madritba Jún. 29d. egy Kurír hozott: „Gen. Bordesoult Jún. 24d. Cadix alá megérkezett. — Ballesteros elbocsátá seregének nagy részét, mivel azt nem fizetheti és hadba sem vezetheti. — A' Király Cadixba vitetésének egy szemmel látott tanúja azt beszéli, hogy erővel tették Ő Felségét a' szekerre, melly mindenféle útravalókkal, még konyhaneműkkel is dugva vele volt rakva. Az éjjeli nyugvásra szolgáló mátrácok a' szeker hátuljára voltak kötözve. Még csak egy komornyik se mehetett a' Királlyal; sejérműji 's köntösei is mind Sevillában maradtak. A' Királynénak 's kir. Herczegaszszonyoknak azon ajánlás tételék hogy Sevillában maradhatnak, de a' mellyet ők bosszúsággal megvetének.“

Telegraphusi-jelentés Toulonból Jún. 3d. A' tengeri hadi-crő Commendánsa a' hajós-sereg' és Coloniák' Miniszteréhez.

„Egy Jún. 12d. aláirt Capitulationál fogva visszaadta az Algezirasi Kormányzó a' Contra-Admirális Des Retours ve-

zérleése alatt lévő osztálbéli azon négy hajókat, mellyeket ezen kikötőben spanyol rablók fogtak-el. A' hajók nevei: a' nagy Corneille, Irma, reménység és Iris.“

Alicante városa befogadá a' Ballesteros Ármadájabeli sebeseket, és polgáritisztviselőket; de a' katonák közül egyet sem bocsátott-bé. Ha Carthagena is követi a' példát, akkor Ballesterosnak Grenadán keresztül kell venni az útját, a' melly pedig, a' mint hallik a' Király pártján van. Corunnai tudósítások szerint, az ottani Kormányzó meg akará a' várost erősíteni, hanem arról panaszkodott hogy iránta nem vett parancsolatot Gen. Morillótól; kiről mind azt hiszik, hogy hajlik a' Royalisták' ügyének védelmére, vagy legalább ellenek nem leszen, mihelyt Galiciában megfundalhatja magát. A' dolog azonban rövid időn megvalik, minthogy Gen. Bourk nem sokára bé fog nyomulni azon tartományba.

A' royalista Régenség Don Antonio de Saavedra de la Alduciát az orosz Udvarhoz Biztossá, Herczeg Szan Carlost pedig a' francia Udvarhoz Követté nevezte. (Utóbbinak meghitelezhető levelei Jún. 30d. Párizsba megérkeztek.)

A' Júl. 6dikai Moniteur következő napi-jelentést közöl Madritból, Jún. 30dikaról:

„Értésére esvén Ő kir. Herczégének, hogy Asturiában még számos osztályokban tartózkodnának pártos seregek, mellyek a' tájéknak nehezen járhatóságában bizakodván, olly reménységgel tápláltatnak, hogy azon földet hatalmokban megtarthatják. Mellyért is Ő kir. Herczégése meghatározá, hogy még minelőtte Gen. Bourk Galicia ellen indulná, a' feljebbnevezett tartományok ellen egyeztetett mozgások tétessenek. Ezen parancsolat végrehajtásának következő foganatjai levének.“

„Gen. Huber, — linck kevésbe ke-

rült Campillo' seregét, mely Santonát akará felszabadítani az ostrom alól, visszaüzni Asturiába — tetteve hátravonult, hogy az ellenség annál inkább vérszemet kapjon. A' fortély olly jól ütött ki, hogy Campillo újra keresztülment a' Deba vizén; a' hol azonban Jún. 21d. három osztály esett neki, 's a' legnagyobb rendetlenségben zavarta-vissza a' vízen. Ekkor Campillo maga is sebet kapott. Seregeink nem tágitottak az ellenségen, 's azt még negyed napig üzván, a' Deba melletti csata után megmaradott seregeit is, csalnem egészen semmivé tévék."

„Míg ezek történtek, 's míg spanyol Gen. Longa, ki maga is jelen volt a' fellejebb említett viadalban, Infiestón keresztül Oviedóba vonult; Gróf Bourk ugyan oda küldé Leonból a' 15d. Línea-Regementet Gen. d' Albignac' vezérlése alatt. Ki az ellenséget, bár az 1600 emberből állott is, Puente-de-Tiarasnál nagy zavarba hozta, 's az ellenséges Gen. Palarea csupán 300 emberrel mehetett-vissza Oviedóba, 's onnan tüstént Galicia felé indult."

„Ezután Huber és d' Albignac egysülének, 's így mennek Lugóba, míg Leonból Gr. Bourk Astorgán keresztül Villafrancának tart. A' tudósítások' elindításakor nem tudatott még az ezen ketős expedítio által elfogatott ellenség' száma, minthogy mindenfelől újak meg újak érkezének. Seregeinket mindenütt segéltették a' derék Asturiaiak, vezetéek őket, 's módokat mutattak, miként érhessek-hé az ellenséget." (Következik a' seregek' magasztalása, melyek a' 7d. könnyű Regementből, a' 21d. Gyalog-Regement két Batalionából, a' 4d. Huszár-'s a' 17d. Vadász-Regementekből állottak. A' Gen. Huber útközeteiben, francia részről csupán 15 ember kapott sebet, kik között van Kapitány de Berry és Hadnagy Courtin. Gen. d' Albignac egy em-

bert sem vesztett-el, sebet is csak egy legénye kapott; az ellenség részéről ötten maradtak a' csata-helyén, kik közül ket-tő Tiszt, 's a' sebesek számosan vannak.)

„A' 24d. Dragonyos kir. Gárda-Regement' egy csapattja Hercege Fimárcon vezérlése alatt fényes győzedelmet vitt Jún. 26d. la Cabecanál, Mancha' szélén egy számos Tisztekből, 24 Lovasokból 's néhány Gyalogságból álló ellenséges csapaton, mely Ballesterossal akart egyesülni. A' mint az ellenség hadi rendbe álltá Lovasságát, éppen akkor támadák-meg a' mieink, 's első rárohonással semmivé tették. A' csapás ezen csapaton olly nagy volt, hogy 73 foglyok kerültek tőlök kezünkre. közöttök egy Oberster és 13 Tiszt; 14 ember pedig egy Obersterrel 's 3 Tiszttel együtt a' csata helyén maradt, 's 67 lovat is elfogtunk. Dragonyosaink közül csupán egy kapott könnyű sebet, 's 3 lovaink veszték-el." (Következik a' Dragonyosok' magasztalása.)

„Gróf Bordesoultnak, az Andalusiai expepitio Fő-vezérének Előljáró-serege, Jún. 23d. Szan-Lucarban, 24d. Puerto-Szanta-Mariában volt. Ez a' Generális megszállotta Puerto Reált, 's megérkezvén seregei egymásután, Cadix' ostromát a' száraz felől egészen elrendelheti. Ronda, Arcos és Medina-Sidonia körül royalista Guerillák száguldoznak, 's úgy tapasztalák, hogy a' Népet mindenütt a' legjobb indulat lelkesíti."

„Cadixban mindegyre nagy rendetlenség uralkodik; az élelem erősen kezd fogyni. Gróf Bordesoult értekezett Contra-Admirális Hamelinnal, hogy hajós seregünk az ostrom alatt szükségét ne lásson."

„Gróf Bourmont Sevilleában számos kir. önnvállalkozott Batalionok' rendbeszedésével foglalatoskodik."

„Serény mozgásaink 100-nál több löblőnbféle nagyságu ágyúkat juttatának kezünkre."

A' Madriti Fő Hadiszálláson, Jún. 30dikán.

Ő kir. Herczegsége' parancsolatjából: Gróf Guilleminot.

Ő legkeresztyénibb Felségének Polgári Biztosa Martignac Úr, Fejedelme' és az Angoulemi kir. Herczeg' nevében, az Ország royalista Régenségének, Júl. elsőjén, minden spanyol royalista Generálisok' 's Hadvezérek' jelenlétében 50 olyan zászlót mutatott-bé, mellyeket az utóbbi haboruban (Napoleon alatt) a' francia seregek kerítették kezekre, hogy azok VII Ferdinánd Ő Felségének, midőn elcinek királyiszekét majd ismét elfoglalja, lábai előtt lerakassanak annak bizonyos jeléül, melly barátságos indulattal viseltetett légyen Ő legkeresztyénibb Felsége ezen Monarcha iránt.

Az Etszle így ír Geronából Júl. elsőjéről: „Mina elhagyá, különböző viadokban mindenkor megveretett Armadájának maradványait, 's 25 lovasból álló kísérettel Barcelonába ment. Ha ezen városból új seregeket hoz-elő, azok is majd úgy járnak, mint a' többiek. — Barcelona alatt száguldó hajós osztályunk egy 80 ágyús Línea-hajóval nevedett. Ezen osztály' engedelmé nélkül egy hajó vagy ladik se mehet sem ki sem bé. — A' Donnadien osztálya, mellynek köszönetni főképen a' Minán vett győzedelmet, nagy meglegedésével dicsekszik a' Generálissimus kir. Herczegnek. Vicomte St. Priest, Brigadájának örömére General-Lieutenanti rangra emeltetett.

A' Journal des Debats ezen cikkelyt közli Júl. 7d.: „A' Madritból Júl. elsőjén indult tudósításokban kevés valamire való dolgok találtatnak; csupán azt láthatni belőlök, hogy a' pártosok a' legfelsőbb grádusig úzék játékokat Cadixban. Journaljaikból úgy látszik, bár világosan nincsen is kifejezvé, hogy a' constitutius Régenség eloszlott, 's újra a' Király' ne-

vében mennek a' dolgok; a' Convent, Cortesi-gyűléssé, a' Republica Monarchiává változott ismét; Bourboni Ferdinand, VII Ferdinándá leve; Királyságába újra béiktattatott, hogy ha Urai 's mesterei úgy akarják, ismét letettethessék.“

~~~~~

Török Birodalom.

Egy hajó, melly Malthából 12 nap alatt jött Livornóba azt a' hírt hozta, hogy Zea alatt találkozott a' török Flottával, 's 123 vitórlát számlált-meg benne. Nagy része ezen Flottának szállító-hajókból áll; 's ezek alkalmasint seregekkel vannak megrakva, mellyek Patrass-nál szállanak ki a' szárazra, arrafelé vévén útját a' török Flotta. Hihetőn onnan kormányoztatnak majd Morea belseje ellen a' hadi munkálódások.

Konstantinápolyból Jún. 25d. indult tudósítások, a' többek között a' következőket közlik: „Rumelia és Albania között nagy mozgások valának mostanában a' seregek' részéről; de a' leendő hadi munkálódásokról még is kevés vagy éppen semmi bizonyost nem tudhatni. Annyi azonban igaz, hogy Rumelia' belsejéből, 15000 ember ment szaporításul Larissába, a' hol Seraskier Seid Basa mindekkoráig tartá hadiszállását. A' mint hallik a' Scutari Basa is nevezetes sereggel nyomula Monastir alá. — (Corfui tudósítások azt mondják, hogy a' Scutari Basa nem indul maga, hanem csupán valami, 4000 embert küld egyik Beiének vezérlése alatt az Armadához. Ellenben a' Moreai Jussuf Basa, kinek váratlan Prevesába menetele, sok egymással ellenkező vélekedéseket szült, de a' ki egyetért a' Partával, egy Albániai seregnék egybeszedését vállalta magára, a' melly azonban még eddig kevésre ment.) — Akarnania és Salona ellen ha-

sonlóképen új expeditio készül, mellynek vezéreivé Jussuff Basa, 's az előbbi táborozásból ismeretes Mehmed Reschid Basa rendeltettek.

„A' Nagy-Admirális, minekutána Mi-tylenében, Scióban és Tschesmében se-regeket 's éjszét szedett volna fel, Negropontébe ment, 's ott éppen akkor szállított a' partra 5000 embert, midőn az Insurgensek a' gazdag aratást akarák elfoglalni; 's Negropontét és Karistót megrakván hadi eszközökkel, Moreának déli csúcsa felé vette útját, hogy Ko-ron, Modon 's ha lehetséges Patras szá-mára is eleséget vigyen. Ez úttal tehát nem tétetik semmi, az Isparioták' és Hy-drioták' roppant vedő-intézetei ellen.“

~~~~~

Július' 17d. a' Státus-papíro-sainak közép-árrok:

Státus.Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 80 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCtmal —; Soravonásos Költsön 1820-ról C. P.; Ugyan az 1821-ről 100 f. C. P. —; Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 f. C. P. — Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal, 37; 100 for. C. P. 249 1/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia 925 1/4 for. C. P. Cs. Arany —

~~~~~

A Gabona négy fő nemeinek árrok általjában Júl. 7 — 12d.

(Mérőjét garasra szamlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Arpa.	Zab.
Bécsben Júl. 8.	151	114	79	65
— 12d.	146	102	76	62
Stockerauban Júl. 7d.	151	130	—	61
Fischamenden Júl. 8. és 10d.	—	—	—	49
Nagy Enzensdorfon Júl. 9.	143	110	81	55

~~~~~

Szeged. Ezen Sz. K. Városnak igen érdemes Földmérője Vedres István Úr nevezetes példáját adá, hogy csüggedhetetlen szorgalommal a' lehetetlennek látszó munkát is végre lehet hajtani. Ugyanis mintegy 3000 holdól álló posvány-ságot 's viz-álló földet, 15 esztendei munkálódással önnön költségén haszonve-tővé tett. Sok ezer kereszt gabonát, sőt érdőt, szőlőt, kertet, gazdasági épületeket, 's jószágot látni most ottan, a' hol ezelőtt csupán nád, gyékény, 's gizgaz termett, és nagy részint sík víznél egyéb nem uralkodott. A' kik ezen kiszáritott földön, melly a' mint ott a' legelső ház építettett, Vedresházának nevezte-tett, most gabonát természetnek, és má-sok is, lük a' helyet ismerték, lehetetlennek vélek a' plánum' végrehajtását, 's méltán csudálkoztak Vedres Úrnak ma-ga bátorilelszánásán, minthogy az 1813 és 1816diki árvizek csaknem minden munkáit tönkre tévén, vélekedéseiket bizo-nyítani látszattak. — Ezen földet a' vizek' árjaitól mintegy 3000 öl hosszúságú töl-tés oltalmazza, mellynek magassága 1, 2, 3 öl, 's felső szélessége 1 — 10 öl; az ostromló viz felől pedig lejtős az oldala. Minekutána a' töltések, szükséges magas-ságra felvitettek, Vedres Úr azoknak végére, Gyála helység felé egy 6 1/2 öl magasságú Keresztet állítottott, melly-hez egy villámterítő és szükséges kút is vagydon alkalmaztatva, 's a' Keresztnek 's kútnak felszentelése Sárlos Boldog-Asz-szony napjára rendeltett. Öröm volt nézni azon számos gyülekezetet, melly ezen napon Szegedről és a' szomszéd Helységekből, részint a' táj és munka lá-tásának kívánságából, részint azon hálá-datosságból jelent ottan meg, mivel ezen föld' terméséből munkája után részesül-het. Vedres Úr leginkább érezvén ezen

örömet, egy nagy kerek nyomtató-csürben, keresztformára terített asztalnál szavalogatott Úri személyeket illendően megvendégelt; kívül pedig a' búcsúra jött embereknek, a' szüntelen tartó jó muzsika mellett pálinkát, bort, kenyeret, és paprikás-húst osztogattatott, 's ezen napot a' Vedresházi megüendő innepnek határozta. A' keresztre ezen szavak vannak bévésve: „Vedresháza Pártfogójának tisztelelére. — Felszenteltetett Sárlos B. Asz. napján 1823.“ A' Kereszt és kútszentelés' czeremoniáját V. Esperest és Szegedi Plebánus Nagytiszt. Kremlinger György Úr vitte végbe, a' Predikációt pedig a' Bébi Plebánus Tisztó Bíró Pál Úr mondotta. A' Processiót kísérők között, a' Buzamosó-ér' völgyén lévő legnagyobb töltésen, Vedres Ur, két gyermekei és unokája által, emlékezt' okáért, jó summa pénzt szórattatki.

E r d é l y.

Zilah, Jún. 30d. Minekutána Ó Cs. K. Felsege, felséges Fejedelmünk, kinek bölcs intézetei, mind a' polgári mind az egyházi kormányokra egyiránt kiterjednek, 's azoknak mindenkori helyesebb elrendelésére czéloznak, kegyelmesen meghatározni méltóztatott volna, hogy a' Szilágyság, melly egyházi politikai tekintetben eddig is Erdélyhez tartozott az Evangelico-Reformata Ekklesiákra nézve, ezentúl a' szorosan egyháziakban is az Erdélyi Ev. Ref. Superintentia alatt legyen; ezen bölcs elintézésnek következtében, az Ev. Ref. Ekklesiának Generális Synodosa a' Szilágyságban legelőször Városunkban tartatott.

Jún. 7d. mint a' Synodus' kezdetét megelőzőt napon, a' Szilági Ev. Ref. Egyházi-kerületnek Papi Követei, a' M. Egregyi vendégfogadóban úti ebéddel vár-

ták Superintendens Fő Tiszt. Zágóni Boda János Urat. Ugyan addig jöttek elébe Ns. Közép-Szolnok Vármegyének forma-ruhába öltözött Nemes Lovassai. A' Meszes hegy' tetején, mint a' Szilágyság határa' szélénél, egy Papi Deputatio tisztelő-beszéddel fogadta a' szerencsésen megérkezett Fő Tiszt. Superintendens Urat. A' Városhoz közelítve elébe kocsizott a' Ns. Vármegye' Belső félbeli Ord. V. Ispánja Mélt. Hatfaludi Elek Úr, 's midőn együtt a' Város' szelőső hajlékihoz érkeztek, ott, a' Kolosvári és Zilahi Deak Ifjából összeállított muzsikás éneklő-kar, örömmel kifejező énekével fogadta, a' helybeli igen érdemes Professor Tiszt. T. Salamon József Úr pedig, a' vele addig kiment Zilahi Domesticum Consistoriumnak és Iskolának nevében, az igaz tiszteletnek és kész hódolásnak érzéseivel tisztelte a' Fő Pásztort 's hajdani érdemes Tanítóját, 's így az iskolai Tanulók' sorai között, muzsikával elegyített éneklés és a' harangok' zúgása közben, kísértetett-bé szállására, melyet a' tisztelt Professor Úr' új házában maga választani méltóztatott. Ott fogadta a' Mélt. Fő Consistoriumnak a' Szilágysági Ref. Ekklesiák' általadására kineveztetett Követje Mélt. Cs. K. Tanácsos és Ord. V. Ispán Laskai Sámuel Úr, az egyházi Előjárókkal, 's nagyszámú díszes Papi sereggel. Megjelentek azonnal az egész Egyházi-kerület' Inspektor Fő Curátora Mélt. L. B. Losonczy Bánffy Pál Úr, Ns. Kraszna Vármegye Fő Ispánja és Mélt. L. B. Hadadi Wesselényi József Úr, Ns. Közép-Szolnok Vármegye Administrátora, 's szíves tisztelettel köszöntötték Fő Pásztorunkat; kiknek illy becses magok megalázását 's szeretettel teljes elfogadásokat, érzékeny tisztelettel visszazonozta a' Fő Tiszt. Superintendens Úr.

Más nap, u. m. Vasárnapon reggel

harangszóval jel adtván, az egész Gen. Sz. Synodust formáló egyházi és világi Tagok, a Templomba együtt kísérték fel a Fő Tiszt. Püspök Urat. A' muzsikás éneklés elkezdődött, mellynek két verscei után felállott a' Deési Egyházi-kerület' Esperestje Nagytiszt. Mihályi Mihály Ur 's Jan. 11: 25 verse szerint szép és fontos tanítást tett. Ezt követte a' Fő Tiszt. Püspök Úrnak a' Synodust kinyitó velős és szívreható beszéde; a' felszentelendő T. T. ifjú Papok neveinek és bizonyág-leveleknek felolvasása, kiknek a' Papi tudományokban való készülteknek megvizsgálására, a' Fő Tiszt. Püspök Úr, ottan is Prof. Tiszt. T. Salamon József Urat szólította meg, ki is helyébe felállván, néhány kérdések és azokra tett feleletek után, a' délelőtti solemnitások bévégződtek. A' délután ismét Isteni tisztoleten kezdődött. A' muzsikás ének után felállott Sz. Somlyói Predikátor és Tract. Subst. Notárius Nagytiszt. Kovács Ferencz Ur, 's Kolos 4: 2 versére, a' maga matériáját egészen kimerítő fontos tanítást tett. Mellynek végével újra Prof. Salamon Ur állott fel, 's mikor minden Procedens T. T. ifjú Papokon a' felelett egyszer végig ment, lezállott, 's ennek a' napnak munkája bévégződött.

Hétfőn reggeltől szerdán délig napjában hét hét órák alatt tartott a' Censura a' Templomban, számos halgatónak jelenlétében. Ekkor behívattván a' Censor Prof. Salamon Ur a' Synodus' Gyűlésébe, melly külön tartatott a' Város Tanács-házában, 's a' Censura' folyásáról kikérdeztetvén, midőn örömmel nyilatkoztatnia volna ki magát a' T. T. Procedens Papok' készültekre nézve; harangszónak jeladásával az egész Synodus

feljött a' Templomba, hol a' felszentelés érzékenyítő pompával elkezdődött, 's minikutána 22 ifjú Papok, a' Papi Sz. hivatalra feloskettettek, 's letérdelve a' tisztes öreg Esperestek kezükkel fejükre tételek és a' Sz. Lelket segítségül hívó érzékeny éneklések alatt felszenteltettek, felállott utóljára is a' Fő Tiszt. Püspök Úr, 's buzgó könyörgésben áldást esedezvén Eelszege Fejedelmünk' életére, Uralkodó-házára, Hazánkra, 's Vidékünk-re, ezen szent munkát bévégezte.

Idé tartozik annak háládatos megemléltése is, hogy azon egy hét alatt, míg a' Synodus' gyűlései tartottak, a' Mélt. L. B. Hadadi Wesselényi József Ur és élete' kedves párja Mélt. Gróf Kenedeffi Rákhel Ur Aszszony Ó Nagyságok, fényes és gazdag asztaloknál, mindennap 40 's több T. T. Papi személyek és világi Deputatus Urak vendégeltettek. Számosan ebédelték majd mindennap Mélt. L. B. Losonczy Bánffi Pál Ur Ó Nagyságánál és a' két Ord. V. Ispány Uralknak szeretettel egyesített asztaloknál is.

A' Gen. Synodus Gyűléseinek bévégzésével kiindulván Zilahról a' Fő Tiszt. Püspök Úr, a' Gen. Visitatióra kinevezett helyeken is, mint Sz. Somlyón, Tasnádon, Hadadban, és Monóban, meglönböztetett tisztelet' jeleivel fogadtatott. Különösen a' Tasnádi Visitatiót nevezetessé tette a' Mélt. Fő Strázsa-Mester Cserey Sámuel Ur' minden vélekedési különbségen feljúl-emelkedett lelke, 's az egyházi Fő Tisztnak a' más Vallású felekezeten is kimutatott becsülése; nemkülönben az helybeli Tisztó Plebánus Úrnak is, a' mi Fő Tiszt. Püspökünk' megtisztelésében bizonyított nemes példájú részvétele.